

KI A HACKER ÉS KI A CRACKER?

I. HACKER

A **hacker** kifejezés alatt olyan számítástechnikai szakembert értünk, aki bizonyos informatikai rendszerek működését a publikus avagy a mindenki számára elérhető szint fölött ismeri. Ezek a szakemberek a számítástechnika egy vagy több ágát rendkívül magas szinten művelik, nagyon gyakran ők azok, akik „létrehozzák” azokat az eljárásokat amik alapján a számítógépek vagy a hálózatok működnek.

A szó eredeti jelentésében olyan nagy tudású szakembert jelentett, aki szakmáját lelkesedéssel is űzte, akár „művészi” gondossággal; számos való történetet és „legendát” találunk a hackerekről, akik lehetetlennek látszó dolgokat voltak képesek előhozni egy-egy eszközből.

A számítástechnika és a hálózatok elterjedésével, illetve a hálózati elérés akadémiai (tudományos) használata helyett megjelenő kereskedelmi szolgáltatás jellegű változásával a nagy szaktudással rendelkező emberek összetétele is megváltozott. A nagy tudású szakember mélyen ismeri a számítástechnikai rendszereket, ezáltal képes lehet egy adott rendszerbe „betörni” (azt illetéktelenül használni), avagy amennyiben valamilyen motiváció hatására cselekszik, képes onnan információt a saját maga vagy mások számára eltulajdonítani. Ezek a szakemberek gyakorlatilag a számítástechnika egy adott vagy több részének rendkívül magas szintjén vannak, amelyet folyamatos önképzéssel arra a szintre fejlesztenek, amikor már önmaguk fedezik fel az adott biztonsági réseket egy adott operációs rendszeren,- avagy az interneten meglévő kommunikációs szabályrendszerek, protokollok mechanizmusának biztonsági hibáira jönnek rá.

(Nem összetévesztendő ezzel a relatíve kis csoporttal a vandálok és bűnözők jelentősen nagyobb csoportja, akik a hackerek (vagy sokkal gyakrabban a rosszindulatú hackerekre használt kifejezéssel: crackerek) által létrehozott eszközök és eljárások – valójában szakképzettség vagy tudás nélküli – felhasználásával okoz kárt, vagy követ el bűncselekményeket.)

A jelenkori terminológiában – főként a sajtónak felróhatóan – a „hacker” szót hol a „klasszikus hacker-ekre”, hol a „crackerekre”, leggyakrabban pedig a komoly szaktudás nélküli internetes vandálokra és bűnözőkre használják, általában a szakemberek tiltakozását figyelmen kívül hagyva, és így a szó jelentése fokozatosan eltolódik a média által használt (eredetileg hibás) értelmezés felé.

Hackerek fajtái

A hackereket tudásuk, céljuk és módszereik alapján soroljuk osztályokba.

a, White-hat hacker

'White-hat hacker'-nek (fehér kalapos hacker) nevezzük azokat a kiemelt tudással rendelkező informatikai szakembereket, akik tudásukat arra használják fel, hogy megbízás alapján vagy állandó jelleggel biztonsági hibákra világítsanak rá, ezáltal elkerülve és megelőzve a black-hat hackerek betörési kísérleteit. A White Hat Hacker-ek csoportjába tartoznak az úgynevezett Etikus Hackerek illetve a Penetration Testerek. A White Hat Hacker-ek vagy Etikus Hackerek egy adott számítógép, vagy számítógép hálózat biztonsági tesztelését végzik hibakeresési céllal. A Penetration Tester-ek az adott hiba megtalálása után megpróbálják az adott hibában rejlő lehetőségeket "veszélyes hibákat" kiaknázni, ezáltal is bizonyítva az adott hibában rejlő veszélyeket.

b, Black-hat hacker

„Black-hat hacker”-nek nevezzük azokat a hackereket akik tudásukkal visszaélve, jogosulatlanul számítógépbe illetve számítógép-hálózatokba törnek be haszonszerzés, vagy károkozás céljából.

A black-hat hacker motivációja sokrétű lehet: pénzszerzés az adott információ birtoklása által, avagy a pusztán kíváncsiság: „Meg tudom-e csinálni?” „Okosabb vagyok-e, mint azok, akik a rend-

szerért felelősek?” De ebben az esetben a kíváncsiságot nem kíséri önmérséklet: a black-hat hacker nem kér engedélyt a tesztelésre, és a sikeres behatolás végén nem értesíti az üzemeltetőket, hanem igyekszik kihasználni az illegálisan szerzett lehetőséget. Black-hat hackerek csoportjába tartoznak azok az ipari kémek, akik technológiai fejlesztések után kutatva törnek be hálózatokba. Sok black hat válik később white hat hackerré sőt, nagyon nehezen elképzelhető, hogy valaki úgy dolgozzon white hat hackerként, hogy előtte soha nem próbált betörni egy számítógépbe sem. Így a határ inkább etikus és etikátlan hackerre osztható. Eképpen a megnevezés fehér kalapos vagy fekete kalapos hacker.

(forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Hacker>)

II. CRACKER

A cracker (magyar zsargonban: krekker) olyan, a számítástechnikához magas színvonalon értő személy, aki tudását elsősorban a saját céljaira használja fel, visszaél vele, és másokat károsít meg. Számítógépekre hatol be joggatlanul, adatokat szerez meg és használ fel elsősorban anyagi javakért, esetleg társai elismerésének reményében. A cracker az általa birtokolt információval visszaél, másokkal csak ritkán osztja meg, és akkor sem azért teszi, hogy ezzel valódi segítséget nyújtson.

A crackereket gyakran összekeverik a hackerekkel, akik tevékenysége valójában szöges ellentétben áll a crackerekével. A hackerek célja többek között, hogy másokat segítsenek, és elítélik a crackerek által folytatott tevékenységeket.

Szoftverkalózkodás

A sajtóban és köznyelvben a cracker alatt gyakran csak a crackerek azon rétegét értik, akik programokat fejtenek vissza azért, hogy a másolásvédelem kiiktatásával, illegálisan használni lehessen, és kalózmásolatokat lehessen róla készíteni. A szoftvergyártók különböző másolásvédelmi technikákkal, titkosítási eljárásokkal küzdenek az ezzel foglalkozó crackerek ellen.

Az 1980-as és 1990-es évek fordulója körül fénykorát élte a házi számítógépekre (Sinclair ZX Spectrum, Commodore C-64, Amiga stb.) készült játékszoftverek másolásvédelmének crackerek általi feltörése és terjesztése, illetve az ekőre szerveződő, egyfajta romantikát, közösséget és hobbit is jelentő, de jogi értelemben illegális szubkultúra (cracking scene). A szoftverek feltörésére és terjesztésére egymással kooperáló, illetve rivalizáló csoportok (cracker group) alakultak, amelynek tagjai felosztották egymás között az egyes tevékenységeket. Az egyes tagoknak így jutott pl. feltörendő eredeti gyári programokat beszerző (original supplier), a védelmet feltörő (cracker), a csapat önreklámjának és demóinak zenéjét (composer), illetve grafikáit (GFX artist) készítő, valamint a feltört szoftvereket (warez, stuff) kapcsolatain keresztül a többi csoport felé csereberélő (swapper) szerepkör.

Ebben a struktúrában a cracker kifejezés az illegális tevékenységet végző csapat egyik legfontosabb tagját is jelentette.

(forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Cracker>)

Programok másolásvédelmét vagy más korlátozásait (pl. shareware szoftverek esetében) eltávolító, illetve a manipulált változatokkal sokszor kalózkereskedelmet folytató személy.

A crackereket sokszor összekeverik a különböző rendszerek sebezhetőségeit kihasználó, illetve azokkal visszaéléseket elkövető hackerekkel. (Ennek oka az, hogy az angol "crack" szó magyarul "törés"-t jelent, amely fogalmat a hackerek sikeresen behatolásainak leírására is szokás használni.)

(forrás: <http://pcforum.hu/szotar/Krekker.html>)